

KESKUSKAUPPAKAMARIN HALLITUSOHJELMATAVOITTEET

Marraskuu 2006

Keskuskauppakamari, Aleksanterinkatu 17, PL 1000, 00101 Helsinki
puh. (09) 696 969, faksi (09) 650 303
www.chamber.fi

SISÄLLYS

TAUSTAA	1
Suomessa toimiville yrityksille suotuisa toimintaympäristö.....	1
Taloudessa hyvät lähtökohdat.....	1
Myönteinen kehitys voi vaarantua.....	1
Uhat torjuttava ajoissa.....	1
Hallitukselle kunnianhimoiset tavoitteet.....	1
KESKUSKAUPPAKAMARIN HALLITUSOHJELMATAVOITTEET	2
Energiapolitiikan tuettava talouden kasvua.....	2
Työvoiman saatavuus turvattava.....	2
Kansainvälistä huippuosaamista lisättävä Suomessa.....	2
Liikenneväylät kuntoon.....	2
Kuntien toimintatavat uudistettava.....	2
Hallinto tukemaan yritystoimintaa.....	3
Elinkeinoministeriön perustaminen.....	3
Yhteistyön lisääminen ja alueellisen hallinnon kehittäminen.....	3
Julkisia yrityspalveluja tehostettava.....	3
Laadukkaasta lainsäädännöstä kilpailuetu.....	3
Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen Suomelle tärkeää.....	3
Itsesääntelyä kehitettävä.....	4
Lainsäädännön yritysvaikutukset arvioitava huolellisesti.....	4
Tukea luovuudelle.....	4
Kilpailun edistäminen.....	4
Kohti pohjoismaisia rahoitusmarkkinoita.....	5
Huoltovarmuutta tehostettava.....	5
Verotuksen oltava kansainvälisesti kilpailukykyinen.....	5
Ansiotulojen verotus.....	5
Yritysverotus.....	6
Pääomaverotus.....	7
Sukupolvenvaihdoksen verotus.....	7
Palkan sivukulut.....	7
Kiinteistöverotus.....	7
Arvonlisäverotus.....	8
Ympäristöverotus.....	8
EU.....	8
HALLITUSOHJELMAAN LIITTYVIÄ TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA	9
Koulutuspolitiikka.....	9
Energiapolitiikka.....	10
Liikennepolitiikka.....	10
Rakennepolitiikka.....	11
Asuntopolitiikka.....	11
Kuntien toiminnan uudistaminen.....	12
Hallinnon tehostaminen.....	12

■ TAUSTAA

■ ■ SUOMESSA TOIMIVILLE YRITYKSILLE SUOTUISA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

■ ■ ■ Taloudessa hyvät lähtökohdat

Suomen talouden tilanne on tällä hetkellä myönteinen. Monet talouden ja yhteiskunnan perustekijät ovat kunnossa. Suomessa on seuraavalla hallituskaudella kuitenkin valmistauduttava rakennemuutoksiin, jotta talouden kasvu voi jatkua 2010-luvulla.

■ ■ ■ Myönteinen kehitys voi vaarantua

Myönteistä kehitystä uhkaavat useat tekijät.

- ▶ Väestö ikääntyy nopeasti.
- ▶ Työvoiman tarjonta ei vastaa yritysten tarpeita; koulutus ja työelämän tarpeet eivät kohtaa.
- ▶ Osaamisen ja innovaatioiden taso kohoaa nopeasti kaikkialla maailmassa.
- ▶ Nopeimmin kasvavat markkinat sijaitsevat etäällä Suomesta.
- ▶ Suomi on EU-maiden vähiten houkuttelevimpia investointikohteita.
- ▶ Suomessa on vähän kasvuyrityksiä kansainvälisesti vertaillen.
- ▶ Infrastruktuuri on rappetumassa.

■ ■ ■ Uhat torjuttava ajoissa

Uhat eivät toteudu, jos Suomessa tehdään ajoissa päätöksiä, joilla parannetaan yritysten toimintaympäristöä. Suotuisa kehitys edellyttää vakaata talouskasvua ja kasvua tukevaa talouspolitiikkaa. Julkisen talouden on pysyttävä kestävällä pohjalla ja talouden voimavarat on kohdennettava kasvun edistämiseen ja kilpailukykyyn vahvistamiseen.

■ ■ HALLITUKSELLE KUNNIANHIMOISET TAVOITTEET

Tavoitteena on, että Suomi on EU:n kiinnostavin investointikohte sekä kotimaisille että kansainvälisille sijoittajille 2010-luvulla. Suomesta on luotava myönteinen visio, jotta se olisi houkutteleva sijaintipaikka yrityksille.

Suomessa toimiville yrityksille tulee luoda parhaat mahdolliset valmiudet selviytyä voittajina kansainvälisessä kilpailussa. Suomalaisen yhteiskunnan on kaikilta osin kyettävä nopeasti sopeutumaan kansainvälistymisen tuomiin muutoksiin.

Tarvitaan rohkeita, yritysvetoista talouskasvua tukevia päätöksiä erityisesti vero-, liikenne-, koulutus-, innovaatio-, rakenne-, energia- ja asuntopolitiikassa. Poliittisten päättäjien on sitouduttava pitkäjänteisesti päätösten toteuttamiseen.

Yritysten kilpailukykyä tukevan säädösympäristön kehittäminen ja kuntien toiminnan uudistaminen ovat elinehtoja yrityksille.

■ KESKUSKAUPPAKAMARIN HALLITUSOHJELMA-TAVOITTEET

■ ■ ENERGIAPOLITIIKAN TUETTAVA TALOUDEN KASVUA

Kohtuuhintaisella energialla turvataan talouskasvua ja työllisyyttä. Energian tuotannossa ei suljeta pois mitään vaihtoehtoa. Suomeen on voitava rakentaa kuudes ydinvoimala osana kilpailukykyä tukevaa energiapolitiikkaa.

■ ■ TYÖVOIMAN SAATAVUUS TURVATTAVA

Suomessa toimiville yrityksille on turvattava niiden tarvitsemat ammattitaitoiset työntekijät. Koko koulujärjestelmän on reagoitava nopeasti talouden muutoksiin ja vastattava työelämän muuttuviin tarpeisiin. Väestön ikääntymiseen on varauduttava nopeilla toimenpiteillä (**Mitä ovat?**), joilla edistetään aktiivista työperäisen väestön maahanmuuttoa.

■ ■ KANSAINVÄLISTÄ HUIPPUOSAAMISTA LISÄTTÄVÄ SUOMESSA

Kansainvälisesti korkeatasoista tutkimusta ja opetusta on lisättävä Suomessa. Korkeakoulujen välillä on toteutettava selkeä työnjako. Yliopistojen ja korkeakoulujen on keskityttävä ensisijaisesti tutkimukseen ja siihen liittyvään opetukseen. Yliopistojen ja korkeakoulujen kansainvälisesti korkeatasoisiin huippuyksiköihin on panostettava merkittävästi nykyistä enemmän, ja niiden rahoituspohjaa on monipuolistettava. Ammattikorkeakoulujen on ensisijaisesti keskityttävä vahvistamaan oman alueensa yritysten kilpailukykyä.

■ ■ LIIKENNEVÄYLÄT KUNTOON

Liikenneväylien (tiet, rautatiet, meriväylät) laadun ja laajuuden on vahvistettava koko Suomen ja sen alueiden kilpailukykyä. Liikenneväylien rahoitusta on lisättävä hallituskaudella vähintään 1,7 miljardiin euroon vuodessa, mikä mahdollistaa sekä liikenneväylien kehittämisen että ylläpidon vähintään nykyisellä tasolla. Liikenneväylien rahoituksessa on otettava käyttöön uudet tuotantotavat ja rahoituskeinot. Ruuhkamaksuja ja tienkäyttömaksuja ei pidä käyttää väylien rahoitukseen.

■ ■ KUNTIEN TOIMINTATAVAT UUDISTETTAVA

Kuntien on reagoitava nopeasti heikkenevään talouteensa uudistamalla toimintatapojaan ja parantamalla tuottavuutta palvelutuotannossa. Kunnan järjestämisvastuulla olevien palveluiden tuottamisessa on siirryttävä tilaaja-tuottaja malliin. On luotava toimivat markkinat, joilla kilpailu varmistaa tuotannon tehokkuuden.

■ ■ HALLINTO TUKEMAAN YRITYSTOIMINTAA

■ ■ ■ Elinkeinoministeriön perustaminen

Elinkeinoministeriö on perustettava yritysten toimintaympäristön kehittämiseksi ja yrityksiä koskevan päätöksenteon tehostamiseksi.

■ ■ ■ Yhteistyön lisääminen ja aluehallinnon kehittäminen

Elinkeinopolitiikkaan liittyvästä aluehallinnosta on muodostettava yksi kokonaisuus.

Valtion, kuntien, muiden julkisen hallinnon toimijoiden ja elinkeinoelämää alueellisesti edustavien kauppakamarien yhteistyötä on tiivistettävä kaikessa yritystoimintaa koskevassa aluetason valmistelussa, päätöksenteossa ja täytäntöönpanossa (**Minkä asioiden, laki?**).

■ ■ ■ Julkisia yrityspalveluja tehostettava

Julkisesti rahoitettujen työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta ja vaikuttavuutta on parennettava valtioneuvoston 18.5.2006 tekemän periaatepäätöksen mukaisesti (**Mitä päätös sisältää?**). Näitä palveluja (**Mitä ovat?**) on tarjottava ensisijaisesti niille alueille ja aloille, joilla ei ole riittävästi yksityistä palvelutarjontaa.

■ ■ LAADUKKAASTA LAINSÄÄDÄNNÖSTÄ KILPAILUETU

Suomi voi omilla päätöksillään vaikuttaa siihen, että Suomessa toimivilla yrityksillä on suotuisa säädösympäristö.

Suomessa toimivien yritysten kilpailukykyä vahvistamiseksi on toteutettava paremman sääntelyn toimintaohjelmaan sisältyvät toimenpide-ehdotukset (**Mitä ovat?**). Paremman sääntelyn toimintaohjelman kilpailukykyä edistävät periaatteet (**Mitä ovat?**) on otettava osaksi seuraavaa hallitusohjelmaa.

Sääntelyn määrän kasvu on pysäytettävä ja tarpeetonta ylisääntelyä purettava. Säädösten vaikeaselkoisuuden ja velvoitteiden yrityksille aiheuttamaa työtä ja kustannuksia on vähennettävä.

Yritysten kannalta suotuisan sääntely-ympäristön on oltava ennakoitavaa. Yritysten on voitava luottaa siihen, että niiden taloudelliset ja oikeudelliset suhteet toisiin yrityksiin ja julkiseen valtaan ovat kestäväällä pohjalla.

Säädösten täytäntöönpanossa on kehitettävä yritysten ja viranomaisten yhteistyötä ja keinoja ongelmatilanteiden ennalta ehkäisemiseksi.

■ ■ ■ Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen tärkeää Suomelle

Kansainvälinen yhteistyö lisääntyy lainsäädännön valmistelussa. Suomen tulee aktiivisesti kehittää parempaa sääntelyä osana Euroopan unionin kilpailukykyä vahvistamista. Suomen keskeinen tavoite on luoda todelliset sisämarkkinat EU:n lainsäädäntöä yhtenäistämällä. Suomen on edistettävä kuluttajansuojalainsäädännön harmonisointia EU:ssa.

Suomen tulee vaikuttaa myös siihen, että kansainväliselle yritystoiminnalle luodaan suotuisa oikeudellinen toimintaympäristö. Kansallisen lainsäädännön soveltamien yli oman valtion rajojen (**unionissa?**) vaikuttaa erityisen kielteisesti Suomen kaltaisen pienen maan yritysten toimintaedellytyksiin.

■ ■ ■ Itsesääntelyä kehitettävä

Lainsäädännön ohella muiden yhteiskunnallisten ohjauskeinojen käyttöön on suhtauduttava avoimesti. Erityisesti elinkeinoelämän itsesääntely ja muut vaihtoehtoiset sääntelykeinot on otettava osaksi uudenlaista lainsäädäntökulttuuria.

■ ■ ■ Lainsäädännön yritysvaikutukset arvioitava huolellisesti

Säädösten vaikutusta kansantalouden kasvuun ja yritysten kilpailukykyyn on pohdittava huolella uutta lainsäädäntöä valmisteltaessa. Lainsäädännön yrityksille ja koko taloudelle aiheuttamat kustannukset on arvioitava järjestelmällisesti. Vaikutuksia on arvioitava kaikissa keskeisissä yritystoimintaa koskevissa lainsäädäntöhankkeissa.

■ ■ ■ Tukea luovuudelle

Suomen tulee luoda kansallinen henkisen omaisuuden suojaamista koskeva strategia, koska immateriaalioikeuksilla on yhä tärkeämpi rooli globaaleilla markkinoilla. Julkisen vallan panostuksia on tehostettava immateriaalioikeuksien tiedottamisessa, koulutuksessa ja eri toimijoiden työn koordinoinnissa.

Tekijänoikeuksia koskevan lainsäädännön valmistelu, tekijänoikeuksien hallinnointi ja maksujen määrääminen on liitettävä muiden immateriaalioikeudellisten asioiden yhteyteen kauppa- ja teollisuusministeriössä.

Eurooppalaisen patenttijärjestelmän kehittämisessä tavoitteena on yhden kielen (englannin) käyttö. Näin voidaan välttää ylimääräisiä kustannuksia, nopeuttaa hakemusten käsittelyä ja lisätä oikeusvarmuutta.

■ ■ ■ Kilpailun edistäminen

Kilpailupolitiikan täytäntöönpanoa on edistettävä siten, että kilpailuvirastolle ja markkinaoikeudelle varmistetaan riittävät voimavarat. Markkinaoikeuden toimintaa on keskittävä kilpailuoikeudellisiin, markkinaoikeudellisiin ja niihin liittyviin immateriaalioikeudellisiin asioihin.

Kilpailua lisäämällä tuetaan talouspolitiikkaa, joka edistää tuottavuuden kasvua. Elinkeinotoimintaa ja kilpailua rajoittavaa sääntelyä on purettava erityisesti poistamalla kaupan aukioloaikaa ja vähittäiskaupan suurmyymälöiden rakentamista koskevat rajoitukset.

Kilpailua vääristöviin julkisiin tukiin on puututtava tehokkaasti (**Miten?**). Käytettävissä olevilla voimavaroilla on vahvistettava kilpailukykyä.

Julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä tulee kehittää valitusmenettelyn nopeuttamiseksi ja siirtämällä valituksia hallinto-oikeuksien käsiteltäväksi.

■■■ Kohti pohjoismaisia rahoitusmarkkinoita

Rahoitusmarkkinoita koskevaa lainsäädäntöä tulee yhtenäistää yhteistyössä muiden Pohjoismaiden kanssa. Lainsäädäntöyhteistyötä on kehitettävä rinnan elinkeinoelämän itsesääntelyn kanssa pohjoismaisten rahoitusmarkkinoiden kilpailukykyä edistämiseksi.

■■■ Huoltovarmuutta tehostettava

Huoltovarmuuden turvaamisesta annettua lakia on uudistettava vahvistamalla yksityinen – julkinen –kumppanuusmallia huoltovarmuusasioissa.

■■ VEROTUKSEN OLTAVA KANSAINVÄLISESTI KILPAILUKYKYINEN

Suomen verojärjestelmän on oltava aina kansainvälisesti kilpailukyinen. Verojärjestelmän kilpailukykyä arvioitaessa on huomattava, että vertailuympäristö on muuttunut merkittävästi. Aikaisemmin verojärjestelmää oli perusteltua vertailla suhteessa lähinaapureihin ja vanhoihin EU-maihin. Tänäpäin verojärjestelmän kilpailukykyä mitataan suhteessa uusiin EU-maihin ja lisäksi muihin nopean talouskasvun alueisiin. Uusissa vertailumaissa verotus on yksi keskeisin tekijä kilpailtaessa kansainvälisistä sijoituksista, investoinneista ja osaavasta työvoimasta. Uusista EU-maista vain Malta on Suomea korkeampi yhteisöverokanta.

Tavoitteena tulee olla verojärjestelmä, joka tukee taloudellista kasvua ja työllisyyttä.

Suomen on oltava verotuksellisesti maa, jossa kannustetaan työn tekemiseen, yrittämiseen ja omistamiseen. Verotuksen on tuettava osaamista ja onnistumista.

Kokonaisveroasteessa tavoitteena on ensivaiheessa keskimääräinen EU:n taso. Tällä hetkellä Suomi ylittää tason noin neljällä prosenttiyksiköllä. Ero ei ole viime vuosina juurikaan kaventunut.

Verovelvollisten oikeusturvasta on huolehdittava kaikissa olosuhteissa. Verolainsäädännön kehittämisessä on turvattava järjestelmän ennustettavuus. Lainsäädännön vuosihuolto ei saa laiminlyödä. Yrityksiä ja niiden omistajia koskevan verolainsäädännön valmisteluun on otettava mukaan myös elinkeinoelämän edustajia.

■■■ Ansiotulojen verotus

Pääministeri Vanhasen hallitus on keventänyt kuluvalle vaalikaudella ansiotulojen veroperusteita lähes kolmella miljardilla eurolla. Tämä kevennys ei ole kuitenkaan pienentänyt verotulokertymää. Seuraavan hallituksen on jatkettava tätä johdonmukaista linjaa ja kevennettävä ansiotulojen verotusta kaikilla tulotasoilla.

Ansiotulojen verotus on alennettava eurooppalaiselle keskitasolle. Tällä hetkellä palkansaajien verotus ylittää tämän tason etenkin ylemmissä tuloluokissa. Myös keskituloisten kohdalla marginaaliverotus on jo haitallisen kireää.

Osaavan työvoiman saannin turvaaminen vaatii ylimpien marginaaliverojen alentamista siten, että se on 50 prosenttia kunnallisveron ollessa valtakunnallista keski-

soa. Tähän päästäisiin ylimmän marginaaliveroluokan poistamisella, mikä vähentäisi valtion verotuloja noin 200 miljoonalla eurolla. Tämä taas on samaa suurusluokkaa kuin normaali vuosittainen veroasteikon inflaatiotarkistus.

Uuden hallituksen on laadittava kattava ja perusteellinen selvitys niin sanotun tasa-veron taloudellisista vaikutuksista.

Kunnallisveron kiristyminen ei saa syödä valtionverotuksessa tehtäviä kevennyksiä. Kunnallisverotusta ei tule muuttaa nykyistä progressiivisemmäksi. Ns. kuntaveromalli ei näyttäisi ratkaisevan kuntatalouden ongelmia. Ratkaisua näihin ongelmiin on haettava kunta- ja palvelurakennemuutoksesta. Kuntaveromalliin on syytä suhtautua kriittisesti myös siksi, että se vaarantaisi mahdollisuudet alentaa keskitetyksi ansiotulojen veroperusteita.

■■■ Yritysverotus

Yritysverotus on pidettävä kansainvälisesti kilpailukykyisenä. Kilpailutilanteessa tapahtuneet muutokset huomioon ottaen yhteisöverokantaa on laskettava seuraavalla vaalikaudella. Kilpailutilanne määrää sen, miten lähelle 20 prosentin tasoa on päästävää.

Arvelan työryhmän (Verotus, tilinpäätös ja yhtiöoikeus, Yritysverotuksen kehittämistyöryhmä 2005, VM 4/2006) yritysverotusta koskevat esitykset ovat muulta kuin poistojärjestelmää koskevilta osin pääosin toteuttamiskelpoisia. Verotuksen kirjanpitosidonnaisuutta on tarkistettava siten, että yritykset voivat tehdä vero-ongelmitta kansainvälisten tilinpäätösperiaatteiden (IFRS-standardit) mukaan laaditun tilinpäätöksen. Tämä ja uuden osakeyhtiölain vaatima verosopeutus on tehtävä siten, että muutokset eivät johda verotuksen kiristymiseen ja verojärjestelmä säilyy mahdollisimman selkeänä. Verotuksen yleiseen kiristymiseen ja monimutkaistumiseen ei ole tarvetta eikä perustetta, koska IFRS:n ja uuden osakeyhtiölain pakollinen verosopeutus koskee vain murto-osaa yrityksistä.

Verotuksen poistotaso ja –järjestelmä on säilytettävä vähintään nykyisellään. Poistojärjestelmän kirjanpitosidonnaisuuteen liittyvät ongelmat on mahdollista ratkaista ilman, että poistojen tasoa on leikattava tai että olisi siirryttävä työryhmän esittämällä tavalla hyödykekohtaisiin poistoihin.

Konsernien oikeus tasata verotuksellisia tuloksia eri yksiköiden kesken on säilyttävä myös siinä tapauksessa, että nykyisestä konserniavustusjärjestelmästä jouduttaisiin vaalikauden aikana luopumaan.

Yhteisöjen verotuksessa on poistettava vanhentunut tulolähdejako.

Yritysverotusta muutettaessa on muistettava, että kaikki yritykset eivät ole yhteisöjä. Yksityisliikkeiden ja henkilöyhtiöiden verotus tapahtuu pääosin ansiotuloverotuksena, minkä vuoksi ansiotulojen verotuksen keventäminen on tästäkin näkökulmasta välttämätöntä. Eri yritysmuotojen neutraalin verokohtelun lisäämiseksi osuuskuntien jakaman osuuspääoman koron verokohtelu on saatettava lähemmäksi osingon verotusta.

Uusien yritysten syntyä ja vanhojen kasvamista on edistettävä. Kotitalousvähennysjärjestelmän myönteisiä vaikutuksia tässä suhteessa on hyödynnettävä.

■ ■ ■ Pääomaverotus

Pääomatuloverokannan on oltava kilpailukykyinen. Pääoma on herkkäliikkeisin veroobjekti, mikä vuoksi tähän on kiinnitettävä erityistä huomiota. Arvioitaessa pääomaan kohdistuvan verotuksen tasoa on muistettava, että Suomessa pääomatuloveropohja (esimerkiksi luovutusvoittojen veronalaisuus) on kansainvälisesti tarkastellen poikkeuksellisen laaja.

Osinkona jaetun voiton kahdenkertaista verotusta on lievennettävä. Listayhtiön jakaman osingon veronalainen osuus, joka nyt on 70 %, on alennettava 50 %:iin.

Listamattoman yhtiön jakaman osingon tulee olla kokonaan verovapaata 9 %:iin osakkeen määrittämisen arvosta ilman nykyistä 90 000 euron ylärajaa. Siltä osin kuin osinko ylittää 9 %:n rajan, veronalainen osuus on alennettava 50 %:iin.

Osinkoverotusta on lisäksi tarkistettava siten, että suomalaista omistusta ei missään kohdin aseteta ulkomaista omistusta huonompaan asemaan. Sijoitusomaisuuteen kuuluville osakkeille jaetun osingon ketjuverotus on poistettava. Ketjuverotuksesta on muutoinkin luovuttava.

■ ■ ■ Sukupolvenvaihdoksen verotus

Verotus ei saa missään tilanteessa vaarantaa sukupolvenvaihdosten onnistumista. Sukupolvenvaihdosten perintö- ja lahjaverotusta koskevia suojasäännöksiä on tarkistettava tästä näkökulmasta. Tavoitteena on, että vaalikauden aikana on luovuttu kokonaan sukupolvenvaihdosten perintö- ja lahjaverosta.

Vaalikauden aikana tulisi selvittää mahdollisuudet perintö- ja lahjaverolain modernisoinniksi laajemminkin.

■ ■ ■ Palkan sivukulut

Työn sivukuluilla ei tule rahoittaa yleistä sosiaaliturvaa. Työnantajan sosiaaliturvamaksuun nykyisin sisältyvä kansaneläkemaksu on poistettava kaikissa sosiaaliturvamaksuluokissa.

Tavoitteena tulee olla palkan sivukulujen porrastamisesta luopuminen. Niin kauan, kuin porrastus kuitenkin on voimassa, se ei saa olla rakenteeltaan investointeja rahoittava (poistojen suhde palkkaan).

■ ■ ■ Kiinteistöverotus

Kuntia ei tule pakottaa kiinteistöveron kiristämiseen. Kiinteistöveroprosenttien alarajoja ei tule korottaa eikä ylärajoja poistaa. Kiinteistövero ei tule poistaa verotulotulosausmenettelyn laskentapohjasta.

Maa- ja metsätalousmaa on säilytettävä kiinteistöverotuksen ulkopuolella.

■■■ Arvonlisäverotus

Tavoitteena tulee olla nykyistä selkeämpi lainsäädäntö, mikä merkitsee arvonlisäverolain kokonaisuudistamista seuraavan vaalikauden aikana. Uudistamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että uusi laki on yhdenmukainen EY:n direktiivien kanssa.

Arvonlisäverokantoja eri maissa on vertailtava keskenään ja pyrittävä estämään haitallisen suurten erojen syntymistä.

■■■ Ympäristöverotus

Suomen kansainvälistä kilpailukykyä ei tule heikentää omintakeisilla kansallisilla ympäristöveroratkaisuilla. Lainsäädäntöä kehitettäessä on otettava huomioon Suomen erityisolosuhteet (tuotantorakenne, ilmasto ja pitkät kuljetusmatkat).

Autoverojärjestelmää tulee kehittää EU:n komission heinäkuussa 2005 julkistaman ehdotuksen mukaisesti siten, että verotus siirtyy asteittain auton hankinnan verotuksesta käytön verotukseen. Verotus tulisi tällöin porrastaa päästöjen mukaan.

■■■ EU

Terve kansainvälinen verokilpailu on kannatettavaa myös EU:n sisällä.

Verotusta voidaan harmonisoida EU:n alueella, mutta tämä ei saa johtaa Suomessa toimivien yritysten kilpailukyvyn heikentymiseen eikä koko EU-alueen yleisen kilpailukyvyn alentumiseen. Yritysjärjestelyjä koskeva verosäännöstö tulee laajentaa koskemaan muuallakin kuin Euroopan unionin alueella verosopimusvaltiossa asuvia yrityksiä.

Merkittävät verotusta koskevat materiaaliset ratkaisut (esim. direktiivit) on tehtävä myös jatkossa yksimielisesti. Vapaaehtoisuuteen perustuvia yhtenäistämiskeiluja voidaan tehdä tarpeen mukaan.

EU:lle ei tule antaa omaa/omia veroja.

Kenen tavoitteita nämä ovat?

Mitä KKK aikoo tehdä?

■ HALLITUSOHJELMAAN LIITTYVIÄ TOIMENPIDE- EHDOTUKSIA

■ ■ KOULUTUSPOLITIikka

1. Suomessa on lisättävä kansainvälistä huipputason tutkimusta ja opetusta. Yliopistojen ja korkeakoulujen kansainvälisiin huippuyksiköihin on panostettava merkittävästi nykyistä enemmän ja niiden rahoituspohjaa on monipuolistettava.
2. Yliopistojen ja muiden korkeakoulujen keskinäistä työnjakoa sekä niiden ja ammattikorkeakoulujen välistä työnjakoa on selkiytettävä.
3. Yliopistojen ja korkeakoulujen on keskityttävä ensisijaisesti tutkimukseen ja siihen liittyvään opetukseen.
4. Ammattikorkeakoulujen on keskityttävä perustutkintoihin tähtäävän opetuksen ohella soveltavaan tutkimukseen ja vahvistettava oman alueensa yritysten kilpailukykyä.
5. Hajanaista kouluverkkoa on tiivistettävä. Tarvittaessa oppilaitosten yksiköitä on lakkautettava tai yhdistettävä. Kouluverkkoa uudistettaessa on otettava huomioon alueen yritysten koulutustarpeet.
6. Julkista tutkimus- ja kehitystoimintaan käytettävää rahoitusta on lisättävä innovaatiotoimintaa tukevan tutkimuksen tehostamiseksi. Julkisten ja yksityisten toimijoiden yhteistyötä on tiivistettävä. Tavoitteena on yritysten toimintaedellytysten parantaminen.
7. Koulujärjestelmän on ehkäistävä opiskelusta syrjäytymistä ja opintojen keskeyttämistä, ja sen on vastattava nykyistä paremmin yritysten tarpeisiin reagoimalla nopeasti työelämän muutoksiin.
8. Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta on lisättävä ja suunnattava, jotta se vastaisi yritysten tarpeita. Ammattikoulutuksen ja lukion suorittamista yhdessä on edistettävä.
9. Oppisopimuskoulutusta on kehitettävä vaihtoehtona ammatilliselle koulutukselle.
10. Oppilaitoksilla on oltava mahdollisuus valita toiminnalleen tarkoituksenmukaisin oikeudellinen muoto, ja niiden on voitava laajentaa rahoituspohjaansa. Opetuksen maksullisuus on sallittava ETA-alueen ulkopuolelta tuleville opiskelijoille.
11. Ammattikorkeakoulujen omistuspohja on säilytettävä monipuolisena. Omistuksesta on voitava laajentaa lisäämällä yksityistä omistusta.
12. Oppilaitosten aloituspaikkojen määrä on sopeutettava pieneneviin ikäluokkiin. Aloituspaikkoja on kyettävä nopeasti suuntaamaan uudelleen, jotta paikkojen määrä vastaisi työelämän tarpeita.

■ ■ ENERGIAPOLITIikka

Energiapolitiikassa ei suljeta pois mitään vaihtoehtoa. Suomeen on voitava rakentaa kuudes ydinvoimala osana kilpailukykyä tukevaa energiapolitiikkaa.

■ ■ LIIKENNEPOLITIikka

1. Liikenneväylien laatu ja laajuus on oltava koko Suomen ja sen alueiden kilpailukykyä vahvistavalla tasolla.
2. Liikenneväylien rahoitus on nostettava hallituskaudella vähintään 1,7 miljardiin euroon vuodessa, mikä mahdollistaa sekä liikenneväylien kehittämisen että ylläpidon nykyisellä tasolla.
3. Liikenneväylähankkeet on suunniteltava ja toteutettava liikenneministeriön liikenne- ja rakennusministeriön pitkäjänteistä selvitettävien työryhmän linjausten mukaisesti. **(Mitkä linjaukset? Esimerkkejä)** Päätökset rahoituksesta on tehtävä laajapohjaisesti poliittisella tasolla vähintään 10 vuodeksi.
4. Uudet liikenneväylähankkeet on asetettava tärkeysjärjestykseen, jolloin etusija on annettava parhaat hyötysuhteet omaaville hankkeille.
5. Liikenneväylien rahoituksessa on otettava käyttöön uudet tuotantotavat ja rahoituskeinot. Lainsäädännölliset ja verotukselliset esteet elinkaarimallien käyttöönotolle **(Mitä ovat?)** on poistettava. Ruuhkamaksuja ja tienkäyttömaksuja ei pidä käyttää väylien rahoitukseen.
6. Liikenneväyliä ja joukkoliikennematkajoukkoja on kehitettävä, jotta työssäkäyntialueita voidaan merkittävästi laajentaa ja edistää työvoiman alueellista liikkuvuutta.
7. Liikenneväyläinvestoinnit ovat pitkällä aikavälillä kilpailukykyä edistävä strateginen investointi, minkä vuoksi niistä päätettäessä on otettava huomioon myönteiset vaikutukset sekä yrityksille että koko kansantaloudelle.
8. Maanteiden ja rautateiden runkoverkon tarvitsemat uus- ja korjausinvestoinnit on toteutettava osana pitkäjänteistä liikenneväylien kehittämistä. Raideliikenteen kehittämiseksi on merkittäviin keskuksiin ja rajanylityspaikkoihin johtavilla yhteyksillä varmistettava akselipainojen nosto 25 tonniin vuoteen 2015 mennessä.
9. Suomen kilpailukykyyn kannalta strategisesti merkittävät kansainväliset liikennehankkeet on toteutettava osana pitkäjänteistä liikennepolitiikkaa. Erityisesti Venäjän ja Suomen välisiä liikenneyhteyksiä on kehitettävä vastaamaan voimakkaasti kasvavan yritystoiminnan tarpeita.
10. Markkinoiden toimivuus liikenneväylien rakentamisessa on turvattava toteuttamalla mahdollisimman nopeasti Tieliikelaitoksen yhtiöittäminen.
11. Lentoliikenteen keskeinen merkitys yrityksille sekä Suomen sisäisissä että kansainvälisissä yhteyksissä on otettava huomioon Suomen kansallisessa lentoliikennestrategiassa. Lentoliikenteen palvelut on turvattava mahdollisimman kattavasti koko maassa verkostoperiaatteeseen nojautuvalla lentokenttien rahoituksella.

■ ■ RAKENNEPOLITIikka

1. Yritysten toimintaedellytysten tukeminen on asetettava etusijalle rakennepolitiikassa. Painopisteenä tulee olla valtioneuvoston syksyllä 2006 hyväksymän kansallisen strategian mukaisesti innovatiivisten, aloittavien, kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten toiminnan edistäminen.
2. Julkisen vallan tulee huolehtia siitä, että kaikilla alueilla toimii kansainvälisesti kilpailukykyisiä yrityksiä, jotka luovat edellytyksiä myös alueen muulle hyvinvoinnille. Tasapainoista alueellista kehitystä on edistettävä.
3. Tietotekniikan mahdollisuudet on hyödynnettävä tehokkaasti, kun nopea eläköityminen julkiselta sektorilta luo mahdollisuuksia saada uusia työpaikkoja myös kasvukeskusten ulkopuolelle. ? etätyö?
4. EU:n kilpailukyky- ja työllisyystavoitteen mukaisesti rahoitettavat alue- ja rakennepoliittiset ja Suomen kansallisesti rahoittamat kehittämistoimet on toteutettava yhdensuuntaisina, jotta niillä tuettaisiin sekä koko Suomen että alueiden kilpailukykyä mahdollisimman tehokkaasti.
5. Sekä suurten kaupunkien että alueellisten maakuntakeskusten kasvuedellytykset on turvattava, jotta ne pystyvät toimimaan taloudellisen kasvun vetureina ja vetovoimaisina yritysten ja niiden työntekijöiden sijaintipaikkoina. Kaupunkipolitiikassa on otettava huomioon Helsingin seudun erityispiirteet yritysten kannalta kilpailukykyisenä metropolialueena.

■ ■ ASUNTOPOLITIikka

1. Asuntopolitiikka on otettava osaksi pitkäjänteistä rakennepolitiikkaa, jotta asuntojen saatavuus ja korkeat asumiskustannukset eivät rajoita talouskasvua Helsingin seudulla ja muilla suurilla kaupunkiseuduilla.
2. Asuntotuotannon on tuettava alueen kasvuedellytyksiä niin, etteivät asuntojen hinnat rajoita työpaikkojen perustamista tai yritysten investointeja.
3. Maankäytön suunnittelua ja kaavoitusta on tehostettava asuntotuotannon nopeuttamiseksi ja lisäämiseksi. Kuntien on omalla maanhankinnalla ja aktiivisella tonttipolitiikalla turvattava asutokäyttöön tarkoitettujen tonttien riittävä tarjonta erilaisissa suhdannetilanteissa.
4. Rakentamista on nopeutettava tehostamalla kaavoitusta. Kaavapäätöksiä koskevien pitkäaikaisten valitusprosessien haitallisia vaikutuksia on vähennettävä muuttamalla tarvittaessa lainsäädäntöä.

■ ■ KUNTIEN TOIMINNAN UUDISTAMINEN

1. Kuntien järjestämisvastuulla olevien palveluiden toteuttamistapoja on kehitettävä ja monipuolistettava. Julkisesti rahoitettaviin palveluihin on luotava toimivat markkinat, joilla useamman palveluntuottajan keskinäinen todellinen kilpailu varmistaisi tuotannon tehokkuuden ja lopullinen valinta olisi palvelua käyttävällä kuluttajalla.
2. Markkinaehtoinen palvelutuotanto on varmistettava velvoittamalla kunnat ottamaan käyttöön tilaaja-tuottaja –mallin sekä lisäämään kunnan ja yksityisen toimijan yhteistyötä (ppp-malli) kunnan järjestämisvastuulla olevissa palveluissa.
3. Kuntien osaamista palveluiden ostajina on vahvistettava.
4. Palvelut tulee järjestää liikelaitosten sijasta osakeyhtiömuodossa, jotta yksityinen palvelutuotanto on tasavertaisessa asemassa kuntien oman palvelutuotannon kanssa.
5. Kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetun lain mukaisesti tavoitteena (**kenen tavoite?**) tulee olla kuntien lukumäärän merkittävä vähentäminen. Nykyistä hallintojärjestelmää on yksinkertaistettava ja uutta byrokratiaa tulee välttää.
6. Kuntakoon kasvaminen ei saa johtaa kunnan maankäytön ja kaavoitusmonopolin osalta kielteisiin vaikutuksiin. (**Mitä ovat, miten voidaan vaikuttaa?**)
7. Seudullista päätöksentekoa on tehostettava elinkeinopolitiikassa, maankäytössä, asuntotuotannossa ja liikennepolitiikassa. (**Miten?**)

■ ■ HALLINNON TEHOSTAMINEN

1. Elinkeinoministeriö on perustettava yritysten toimintaympäristön kehittämiseksi ja yrityksiä koskevan päätöksenteon tehostamiseksi.
2. Elinkeinoministeriön perustamisen kanssa samanaikaisesti on toteutettava elinkeinopolitiikkaan liittyvän aluehallinnon muodostaminen yhdeksi kokonaisuudeksi. (**Miksi tehdään?**)
3. Valtion, kuntien, muiden julkisen hallinnon toimijoiden ja elinkeinoelämää alueellisesti edustavien kauppakamarien yhteistyötä tiivistetään kaikessa yritystoimintaa koskevassa aluetason valmistelussa, päätöksenteossa ja täytäntöönpanossa (**Missä asioissa?**).
4. Julkisesti rahoitettujen työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta ja vaikuttavuutta on lisättävä valtioneuvoston 18.5.2006 tekemän periaatepäätöksen tarkoittamassa laajuudessa. (**Mitä silloin koskee?**) Näitä palveluja on tarjottava ensisijaisesti niille alueille ja aloille, joilla ei ole riittävästi yksityistä palvelutarjontaa.